

Vitorlások felépítése 3. rész

Hozzáadta: GyuSea

2004. október 19. Kedd 19:08

A cikksorozat, harmadik - egyben befejező - részében azt igyekszem bemutatni, hogy a vitorlázat alapján milyen alapvető hajótest-pusokat különböztethetünk meg.

Az árbocok, vitorlák alapján egy, másfelől, kettő, három, és sok árboc hajókról beszélhetünk, melyek további test-pusokra oszthatók. Az egyárbocos hajónak három alapvető test-pusa van, a catt, a szlup, és a kutter vitorlázat. A catt vitorlázat esetén a hajónak egyetlen nagy vitorlája van. Ez a vitorla lehet:

- klasszikus csonka vitorla
- lugger vitorla
- gámes (gaff) vitorla
- latin vitorla
- magas- (bermuda, marconi) vitorla
- arab vitorla
- háromcsés vitorla - velt vitorlaróddal
- trapézvitorla
- ká-nai (gyökény-) vitorla
- denevér- (szárnyas) vitorla
- csonka vitorla csés vitorlával A szlup vitorlázat kettő vitorlából áll, főt - és elvitorlából. A főt vitorla alapján a szlup ká-szal lehet:

- klasszikus csonka vitorlával,
- magasvitorlával. Az elvitorla pedig az orrvitorla. Az orrvitorla segétsággal a hajó gyorsabb, jobban manőverezik. A kutter a három, vagy több vitorlával rendelkező egyárbocos neve. A főt vitorla szintén klasszikus csonka, vagy magas vitorla lehet. A klasszikus kutternek két felső vitorlája van, egy csés- és egy repülő vitorla. kutter vitorlázat:

- klasszikus csonka vitorlával,
- magasvitorlával
- klasszikus kutter vitorlázat A másfelől árbocok hajónak két árboc van. Az első a főt árboc, a hátsó a csés árboc. (kisebbségi főt árbocon magas-, vagy klasszikus csonkavitorlát - leggyakrabban csés vitorlával kiegészítve - hordoznak.
- A Yawl hátsó főt árboc a kormány mágasság, a hajó vágón talájlható, ezáltal kisméretű.
- A ketch hátsó főt árboc a kormány előt van, ezáltal nagyobb vitorlát hordozhat. Ez a vitorla általában is képes mozgasban tartani a hajót. A 18. században a ketchnek is keresztvitorlája volt.
- A ketchből alakult ki a csonka vitorlázatú ewer.
- Galiote. két árbocok vitorlások briggek és szónerek, valamint ezek kombinációi lehetnek. A brigg elv- és gőt árboc is keresztvitorlát hordoz. A főt árbocon csonka vitorla is lehet, de ez nem jár egyáltalán valamelyik keresztvitorla elhagyásával.

- brigg
- szónér
- klasszikus vitorlázatú
- magas vitorlázatú
- tarcs vitorlázatú A szónér mindhárom főt test-pusánál az elv- árbocon elvitorlák találhatók, valamint az első két test-pusánál csonka, vagy magas vitorla is. A tarcs vitorlázatú szónér elv- árboc csonka vitorlájának helyett a főt árbocozó erősített tarcsvitorla áll ki. A klasszikus szónér mindkét árboc csonka vitorlával és csés vitorlával van felszerelve. A briggek és szónerek keverékei az alábbiak lehetnek:

- Brigantin, mely elv- árboc teljes vitorlázatú, de kiegészítve a mással csonka vitorlával is. A főt árbocon csonka és csés vitorláját hordoz.
- két árbocok derékcsés vitorlák szónér, főt árbocán csés vitorláját hordoz a keresztvitorlák helyett.
- két árbocok derék vitorlák szónér árbocain két keresztvitorla és egy-egy csonkavitorla van, de csés vitorlák nélkül. A csonka vitorlák helyettesítik a kereszt vitorlákat.
- két árbocok sudárcsés vitorlák szónér, hasonló a derékcsés vitorlák szónérhoz, de árbocain csak egy keresztvitorla található.

- két árbocok sudárvitorlák szónér elv- árbocait egy keresztvitorlával, főt árbocait csonka és csés vitorlával szerelik fel.
- két árbocok deréksudárvitorlák szónér elv- árbocaira kettő, főt árbocaira egy keresztvitorláját helyeznek a csonkavitorla mellé. Az árbóktól eltérően, természetesen ezen hajótest-pusok is vannak elvitorlái. Három árbocok vitorlások a szónérok, fregattok (teljes vitorlázatú hajó) és ezek keverékei.

- bark
- szónér
- fregatt A szónér barkváltozatai
- barketin
- derék vitorlák barketin
- sudárvitorlák barketin
- három árbocok derékcsés vitorlák szónér
- három árbocok derék vitorlák szónér
- három árbocok sudárcsés vitorlák szónér

- hajóromlásos sudár-vitorlás szónér

- hajóromlásos deréksudár-vitorlás szónér Az elnevezések rendszere hasonló a kötélróbos keverék hajókészítésénél. A gyári róbos vitorlások közül szintén barkók, szónérok, fregattok, és változataik tartoznak. A köpen egy hajóromlás fregatt látható.